

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри д.е.н., проф. Кузнецова І.О.

« ___ » _____ 2019 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
(напрямок підготовки 073 - менеджмент)

на тему:

«Удосконалення системи управління витратами на підприємстві»

Виконавець:

студентка IV курсу ФЕУП

Бігунович А. В. __

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викл. Гречкосій І. Д.

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	6
1.1. Система управління витратами підприємства. Принципи та функції управління витратами	6
1.2. Склад і структура витрат на торговому підприємстві	11
1.3. Основні методи оцінки ефективності витрат	15
Розділ II. АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ТОВ «ДИСТРЕКО»	20
2.1. Загальна характеристика та характеристика основних фінансово-економічних показників ТОВ «Дистреко»	20
2.2. Аналіз та оцінка системи управління витратами на ТОВ «Дистреко»	25
2.3. Рекомендації для удосконалення системи управління витратами на ТОВ «Дистреко»	33
ВИСНОВКИ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39
ДОДАТКИ	42

ВСТУП

У сучасних умовах ринкової економіки головною ланкою, що здійснює економічну діяльність, є підприємство. Саме підприємству, що створює для ринку необхідну продукцію і надає різні послуги, відводиться основна роль в регулюванні ринкових відносин і заповненні сегментів ринку.

В умовах розвитку економіки нашої держави велику роль для будь-якого виду бізнесу відіграють витрати, які є вирішальним фактором для отримання необхідного фінансового результату. Результатом діяльності будь-якого підприємства є кінцевий прибуток, на який безпосередньо впливає такий процес, як управління витратами. Під управлінням витратами розуміється ефективність використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів.

Актуальність проблеми управління витратами впливає з необхідності адаптації українських підприємств до розвитку ринку, а також до системи стратегічного управління виробничою діяльністю, що широко застосовується у господарській практиці підприємств економічно розвинутих країн. Важлива роль управління витратами на підприємстві обумовлює необхідність пошуку нових шляхів і можливостей їх зниження, потребує покращення методів планування, обліку, аналізу та регулювання процесів формування витрат.

У сучасних умовах ринкової економіки управління підприємством при повній господарської та фінансової самостійності - це дуже складний трудомісткий процес, що вимагає величезної відповідальності, компетентності в управлінні витратами, прийнятті динамічних рішень, мобільності ідей.

Для підприємств будь-якої форми власності необхідно вести облік фінансових результатів, що відображає динаміку витрат і доходів протягом певного відрізка часу. Однак без проведення економічного аналізу ефективності використання виробничих ресурсів і винесення оцінки

виробничої стратегії неможливо буде визначити поточний фінансовий стан підприємства і виявити перспективи його розвитку.

У сучасних організаціях рішення даних питань може бути реалізовано в системі управлінського аналізу - внутрішнього економічного аналізу, який ґрунтується на порівняльному аналізі як минулих, так і майбутніх результатів господарювання структурних підрозділів організації.

Сьогодні ринкові відносини поставили перед фірмами нові задачі. Для їх вирішення вітчизняна теорія і накопичений у цій сфері практичний досвід, безумовно, надають величезну цінність. Проте лише з однією обмовкою: їх необхідно переорієнтувати на сформовані економічні умови. Доцільно при цьому звертатися до міжнародної практики.

Проблемам управління витратами, їх планування, методологічним, теоретико - практичним аспектам формування витрат приділили в своїх працях увагу вітчизняні та іноземні вчені. Серед них М. Г. Чумаченко, С. Ф. Голов, В. М. Панасюк, Ю. С. Цал-Цалко, Ю. Л. Субботовіч, А. М. Туріло, Ф. Ф. Єфімова, А. А. Зінченко, М. Г. Грещак, І. Є. Давидович, Л. В. Нападовська. Що стосується іноземних вчених економістів, то серед них: Р. Манн, К. Друрі, Е. Майер, Д. Соло-монс та ін. В сучасних умовах господарювання особливого значення набувають проблеми формування та управління витратами як одного зі складових комплексної системи управління [1, с. 5].

Метою кваліфікаційної роботи є пошук можливості збільшення прибутку на ТОВ «Дистреко» шляхом удосконалення системи управління витратами.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

1. Розглянути теоретичні аспекти управління витратами на підприємстві:
 - вивчити принципи та функції управління витратами;
 - розглянути структуру витрат на торговому підприємстві;
 - визначити основні методи для оцінки ефективності витрат.

2. Провести комплексний аналіз управління витратами на ТОВ «Дистреко»:

- провести загальну характеристику ТОВ «Дистреко»;
- охарактеризувати основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства;
- здійснити комплексний аналіз та оцінку системи управління витратами на підприємстві ТОВ «Дистреко».

3. Розробити практичні рекомендації з удосконалення системи управління витратами на ТОВ «Дистреко».

Об'єктом дослідження виступає підприємство ТОВ «Дистреко».

Для виконання кваліфікаційної роботи використано такі методи дослідження: методи математично-статистичного моделювання, методи економічного аналізу, методи аналізу динаміки та структури.

Інформаційною базою дослідження дипломної роботи є звітність підприємства ТОВ «Дистреко», статистична звітність, наукові публікації, аналітичні матеріали. Результати дослідження, що викладено в дипломній роботі рекомендовано використовувати підприємству ТОВ «Дистреко» для удосконалення системи управління витратами на підприємстві.

Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (24 найменувань) та 12 додатків. Загальний обсяг дипломної роботи становить 62 сторінки комп'ютерного тексту, містить 8 таблиць та 5 рисунків.

ВИСНОВКИ

В умовах конкурентного ринку підприємство повинно приділяти особливу увагу підтримці цільового рівня рентабельності і збереженню високої якості виробленої продукції за рахунок ефективного управління витратами. Тому, безпосередньо беручи участь в процесі формування прибутку, управління витратами займає особливе місце в економіці підприємства.

В рамках дослідження було встановлено, що проблема управління витратами, в даний час, є актуальною і значущою, багато вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти проводять наукові дослідження в даній області. Однак більшість теоретичних розробок присвячено обліковому аспекту, в той час як функції управління витратами, такі як планування, аналіз і контроль недостатньо досліджені.

Існуючий підхід до управління витратами на вітчизняних підприємствах не відповідає сучасним умовам господарювання, так як відрізняється безсистемним і фрагментарним характером; менеджмент не володіє точною і повною інформацією про витрати, що, в свою чергу, ускладнює прийняття ефективних і обґрунтованих управлінських рішень. У російській практиці проблема формування і впровадження систем управління витратами на підприємствах є недостатньо вивченою і вимагає додаткових теоретичних і методологічних досліджень.

Управління витратами є безперервний, динамічний процес, пов'язаний із здійсненням управлінських впливів на об'єкт управління (тобто витрати) і спрямований на раціональне використання обмежених ресурсів в процесі виробничо-господарської діяльності для досягнення високого економічного результату з використанням основних методів управління витратами, вибір яких обумовлений цілями і можливістю їх застосування.

У кваліфікаційній роботі було розглянуто теоретичні аспекти управління витратами на підприємстві. Вивчені принципи та функції управління витратами стали базою для подальшого аналізу.

Розглянута структура витрат на торговому підприємстві в теоретичному розділі знайшла застосування на практиці. Для оцінки наявної системи управління витратами на ТОВ «Дистреко» було проаналізовано структуру витрат на підприємстві та їх динаміку за остання 3 роки.

Головним інструментом для оцінки ефективності управління витратами став CVP-аналіз (cost - volume - profit або витрати - обсяг - прибуток), який базується на легко обчислюваних показниках і дає змогу оперативно оцінити вплив величини та структури витрат, обсягу продажу продукції на прибуток, аналізувати його залежність від рівня цін і структури виробництва, обґрунтовувати маркетингову стратегію. Із самої назви випливає, що CVP-аналіз з'ясовує зв'язок між витратами, рівнем операційної активності та прибутком. Термін «операційна активність» характеризує результативність діяльності підприємства. Для виробничого підприємства вона визначається обсягом виготовленої продукції. При цьому мається на увазі, що всю виготовлену продукцію продано, тобто обсяги виробництва і продажу продукції за певний період збігаються.

Оскільки прибуток - основний результативний показник діяльності підприємства, важливо знати його залежність від двох попередніх показників - витрат й обсягу продукції. Ця залежність ускладнюється тим, що витрати поділяються на змінні й постійні, а обсяги реалізації продукції мають непрості зв'язки з цінами на окремі вироби. Крім цього, як відомо, не всі змінні витрати є пропорційними, а постійні витрати включають деякі елементи дегресуючих змінних витрат. Це все створює певні труднощі в моделюванні зазначеної залежності.

Для підвищення ефективності управління витратами було запропоновано вжити заходів для зниження змінних витрат: транспортних витрат і змінних витрат на збут.

Економічний ефект від реалізації цих заходів склав 1357,4 тис грн додаткового прибутку на рік.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Давидович І. Є. Управління витратами: навч. посібник / І. Є. Давидович. К. : Центр навчальної літератури, 2008. 320 с.
2. Крапівницька С. М. Розвиток системи управління витратами підприємства [Електронний ресурс] / С. М. Крапівницька, М. В. Зарукевич // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. - 2013. - Режим доступу: http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2013_18_3_1/41.pdf.
3. Цимбалюк Л. Г. Формування та управління витратами виробництва / Л. Г. Цимбалюк, Н. П. Скригун, Л. І. Антошкіна. - Донецьк : Юго-Восток, 2009. - 240 с.
4. Череп А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання: монографія у 2 ч.: Монографія. / Череп А. В. - 2-ге вид. - Харків : ІНЖЕК, 2007. - 360 с.
5. Юрченко О. А. Методика внутрішнього контролю витрат іншої операційної діяльності / О. А. Юрченко // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Економічний часопис - XXI. - 2013. - № 1-2(2). - С. 52-56.
6. Грещак М. Г. Управління витратами : навч. пос. / М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба та ін.; за заг. ред. М. Г. Грещака. – Київ : КНЕУ, 2008. – 264 с.
7. Дощич Г. А. Дослідження актуальних проблем управління витратами підприємства [Електронний ресурс] / Г. А. Дощич // Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/29_DWS_2012/Economics/10_120778.doc.htm.
8. Козаченко Г. В.. Управління витратами підприємства: монографія / Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, Л. Ю. Хлап'юнов, Г. А. Макухін; Східноукраїн. нац. ун-т. – Київ : Лібра, 2007. – 320 с.
9. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій : монографія / Г. О. Партин. - Київ : УБС НБУ, 2008. - 219 с.

10. Ясінська А. І. Сутність управління витратами на вітчизняних підприємствах [Електронний ресурс] / А. І. Ясінська // Національний університет «Львівська політехніка». - 2007. - Режим доступу: <http://vlp.com.ua/files/54.pdf>.

11. Кублікова Т. Б. Система казначейства: управління фінансовими ресурсами: монографія / Т. Б.Кублікова, Е. І. Курганська. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 323 с.

12. Кублікова Т. Б. Управління інноваціями: теорія та практика: навчальний посібник / Т. Б. Кублікова. – Одеса: Астропринт, 2014. – 236 с.

13. Орлов О. О. Планування діяльності промислового підприємства: Підручник. - К.: Скарби, 2002. - 336 с.

14. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук - К.: "Центр учбової літератури", 2013. – 504 с.

15. Дем'яненко С. І. Менеджмент аграрних підприємств: навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2005. - 347 с.

16. Захарченко Л. А. Управління витратами: навч. посібник до практичних занять з курсу «Управління витратами»/ Захарченко Л.А., Жаданова Ю.О., Яцкевич І. В. - Одеса: ОНАЗ, 2009. - 216 с.

17. Турило А. М. Управління витратами підприємства: Навч. посібник / А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, А. А. Турило. - К.: Центр навчальної літератури, 2006.

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. № 318.

19. Труфанова Т. А., Мукина О. Ю. Формирование профиля должности при отборе персонала в торговые розничные компании // Социально-экономические явления и процессы. 2013. №4.

20. Плотникова О.С. Издержки обращения торговых организаций // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Экономика и управление. 2010. №1.

21. Гречкосей И. Д. Совершенствование автоматизированной системы

бюджетирования и управленческого учета на предприятии / И.Д. Гречкосей // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління : зб. наук. пр. ОНУ ім. І.І. Мечникова. – Одеса, 2011. – Т. 11, Вип. 22. – С. 44–49 (0,3 д.а.).

22. Баканова М.И. Економічний аналіз в торгівлі / Під ред. М.И. Баканова. - М.: Фінанси і статистика, 2007. – 326 с.

23. Гречкосей И. Д. Формирование взаимодействия элементов системы управления деятельностью корпорации / И.Д. Гречкосей // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління : зб. наук. пр. ОНУ ім. І.І. Мечникова. – Одеса, 2011. – Т. 12, Вип. 24. – С. 26–29 (0,25 д.а.).

24. Каптіловіч Е.В. Теоретичні та методологічні аспекти організації фінансового та управлінського обліку витрат в торгівлі // Актуальні питання економічних наук. 2009. № 6-2. С. 222-227.

25. Костюкова Є.І. Розвиток методології управлінського обліку // Економіка. Бізнес. Банки. 2014.№ 4. С. 34-44.

26. Деминг Э. Новая экономика. М.: Эксмо, 2006. 208 с.